

VENDIM
Nr. 10, datë 9.1.2019

PËR MIRATIMIN E RREGULLAVE PËR PRODHIMIN, IMPORTIN, EKSPORTIN, HEDHJEN NË TREG DHE PËRDORIMIN E SUBSTANCAVE OZONHOLLUESE, SI DHE PËR IMPORTIN, EKSPORTIN, HEDHJEN NË TREG DHE PËRDORIMIN E PRODUKTEVE E TË PAJISJEVE QË PËRMBAJNË KËTO SUBSTANCA¹

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 1, të nenit 35, të ligjit nr. 10431, datë 9.6.2011, “Për mbrojtjen e mjedisit”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Turizmit dhe Mjedisit, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e rregullave për prodhimin, importin, eksportin, hedhjen në treg dhe përdorimin e substancave ozonholluese, si dhe për importin, eksportin, hedhjen në treg dhe përdorimin e produkteve e të pajisjeve që përmbajnë këto substanca, sipas tekstit dhe shtojcave, që i bashkëlidhen këtij vendimi dhe janë pjesë përbërëse të tij.

2. Vendimi nr. 453, datë 23.6.2005, i Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e listës së pajisjeve, që përdorin lëndë ozonholluese, të cilat ndalohen të prodhohen e të importohen, si dhe rregullat e procedurat e zëvendësimit të lëndëve ozonholluese në pajisjet ekzistuese”, të ndryshuar, shfuqizohet.

3. Ngarkohen Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Agjencia Kombëtare e Mjedisit, Inspektorati Shtetëror i Mjedisit, Pyjeve dhe Ujërave dhe Drejtoria e Përgjithshme e Doganave për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Edi Rama

RREGULLAT

PËR PRODHIMIN, IMPORTIN, EKSPORTIN, HEDHJEN NË TREG DHE PËRDORIMIN E SUBSTANCAVE OZONHOLLUESE, SI DHE PËR IMPORTIN, EKSPORTIN, HEDHJEN NË TREG DHE PËRDORIMIN E PRODUKTEVE E TË PAJISJEVE QË PËRMBAJNË KËTO SUBSTANCA

I. OBJEKTI

Objekt i këtyre rregullave janë prodhimi, importi, eksporti, hedhja në treg, përdorimi i substancave ozonholluese, si dhe importi, eksporti, hedhja në treg dhe përdorimi i produkteve e i pajisjeve që përmbajnë këto substanca.

II. PËRKUFIZIME

Me termat e mëposhtëm, për qëllim të këtyre rregullave, nënkuptojmë:

1. “Bromuri i metilit”, substancë e kontrolluar, e listuar në aneksin (E), grupi I, të shtojcës 1, bashkëlidhur këtyre rregullave.

2. “Eksport”, dalja nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë e substancave të kontrolluara, si dhe e produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë këto substanca.

3. “Lëndë e parë/Feedstock”, çdo substancë e kontrolluar ose substancë e re, që i nënshtrohet transformimit kimik në një proces, gjatë të cilit ajo është transformuar plotësisht nga përbërja e saj origjinale dhe shkarkimet e saj janë të papërfillshme.

4. “Halon”, substancat e kontrolluara të renditura në aneksin A, grupi II, të shtojcës 1, bashkëlidhur këtyre rregullave, duke përfshirë dhe izomerët e tyre.

5. “Hidroklorofluorokarbon” ose “HCFC”, substancat e kontrolluara të listuara në aneksin C, grupi I, të shtojcës 1, bashkëlidhur këtyre rregullave, duke përfshirë dhe izomerët e tyre.

6. “Import”, hyrja e substancave të kontrolluara dhe e produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë këto

---

¹ Ky vendim përaftron:

□ pjesërisht me rregulloren (EC) nr. 1005/2009, të Parlamentit dhe Këshillit Evropian, të datës 16 shtator 2009, mbi substancat që hollonjë shtresën e ozonit; (e amenduar) CELEX 32009R1005, OJ L 286, 31.10.2009;

□ pjesërisht rregulloren e komisionit (EU) 291/2011, e datës 24 mars 2011, për përdorimin thelbësor të substancave të kontrolluara përveç hidroklorofluorokarboneve për laboratorët dhe për qëllime analitike në Bashkimin Evropian sipas rregullores (EC) 1005/2009, të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian për substancat që hollonjë shtresën e ozonit, CELEX 3A32011R0291, OJ L 79/4, 25.03.2011;

□ pjesërisht me rregulloren e komisionit (EU) 744/2010, të datës 18 gusht 2010, e cila amendon rregulloren (EC) 1005/2009, të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian, për substancat që hollonjë shtresën e ozonit në lidhje me përdorimet kritike të haloneve; CELEX 32010R0744, OJ L 218, 19.8.2010.

substancia, në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.

7. “Klorofluorokarbon” ose “CFC”, substancat e kontrolluara të listuara në anekset (A & B), grupi I, të shtojcës 1, bashkëlidhur këtyre rregullave, duke përfshirë dhe izomerët e tyre.

8. “Konsum”, prodhim plus import minus eksportet e substancave të kontrolluara.

9. “Kontejner”, një produkt, i cili është projektuar kryesisht për transportimin ose ruajtjen e substancave të kontrolluara.

10. “Kontejner pa rimbushje”, një kontejner i cili nuk mund të rimbushet pa u përshtatur për këtë qëllim ose është vendosur në treg pa parashikuar rikthimin apo rimbushjen e tij.

11. “Nomenklatura e Kombinuar e Mallrave”, ka kuptimin që i jepet në ligjin nr. 102/2014, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

12. “Njësia Kombëtare e Ozonit (NJKO)”, organizmi përgjegjës për ndjekjen e zbatimit të kërkesave të Protokollit të Montrealit në shkallë kombëtare, i krijuar pranë ministrisë përgjegjëse për mjedisin, me mbështetjen financiare të sekretariatit të ozonit.

13. “Operator”, një person fizik ose juridik, të cilit i janë deleguar nga sipërmarrësi funksionet teknike të produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara.

14. “Palë”, çdo shtet që ka ratifikuar Protokollin e Montrealit.

15. “Përdorim”, përdorimi i substancave të kontrolluara ose i substancave të reja në proceset e prodhimit, mirëmbajtjes ose shërbimit, duke përfshirë rimbushjen e produkteve dhe pajisjeve ose në procese të tjera çfarëdo.

16. “Përdorim karantinor”, trajtimet për të parandaluar futjen, krijimin apo përhapjen e parazitëve karantinor (duke përfshirë sëmundjet), ose për të siguruar kontrollin e tyre zyrtar, ku:

a) kontrolli zyrtar është ai që kryhet nga, ose është i autorizuar nga, një autoritet kombëtar përgjegjës për mbrojtjen e bimësisë, kafshëve, mjedisit dhe shëndetit;

b) parazit karantinor është një parazit i rrezikshëm, me ndikim të rëndësishëm ekonomik, që nuk është vërejtur ose është vërejtur në vendin tonë, por nuk është i përhapur gjerësisht dhe kontrollohet zyrtarisht në mënyrë aktive.

17. “Përdorim laboratorik dhe analitik”, përdorim i substancave të kontrolluara për përdorimet e specifikuar në shtojcën 5, bashkëlidhur këtyre rregullave.

18. “Përdorim përpara nisjes”, ato përdorime jokarantinore aplikuar jo më shumë se 21 (njëzet e një) ditë para eksportit, për të përmbushur kërkesat zyrtare të vendit importues ose kërkesat zyrtare të vendit eksportues. Kërkesat zyrtare janë ato të cilat kryhen nga, ose janë të autorizuar nga, një autoritet kombëtar përgjegjës për kafshët, mjedisin, shëndetin ose për produktet e magazinuara.

19. “Përdorim thelbësor i halonit”, ato përdorime të halonit të listuara në shtojcën 6, bashkëlidhur këtyre rregullave.

20. “Pompë nxehtësie”, një pajisje ose instalim që rikuperon nxehtësinë në temperatura të ulëta nga ajri, uji apo nëntoka dhe e transferon atë në një mjedis tjetër.

21. “Potenciali ozonhollues” ose “POH”, vlera numerike e përcaktuar në kolonën e tretë, të shtojcës 1 dhe përfaqëson efektin potencial që çdo substancë e kontrolluar ose substancë e re, ka në shtresën e ozonit.

22. “Produktet dhe pajisjet që përmbajnë substanca të kontrolluara”, produktet dhe pajisjet të cilat përdorin dhe/ose përmbajnë substanca të kontrolluara dhe nuk funksionojnë pa ato, sipas shtojcës 3, që i bashkëlidhet këtyre rregullave, duke mospërfshirë ato produkte dhe pajisje që përdoren për prodhimin, ripunimin, rigjenerimin, riciklimin, rikuperimin, apo shkatërrimin e substancave të kontrolluara.

23. “Prodhim”, ka të njëjtin kuptim me atë të dhënë në “Protokollin e Montrealit për substancat që hollojnë shtesën e ozonit”, ratifikuar nga Republika e Shqipërisë me ligjin nr. 8463, datë 10.3.1999, “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në Konventën e Vjenës “Për mbrojtjen e shtresës së ozonit” dhe Protokollin e Montrealit “Për substancat që hollojnë shtesën e ozonit””.

24. “Protokoll i Montrealit” nënkupton protokollin “Për substancat që hollojnë shtresën e ozonit”, i nënshkruar në Montreal, në vitin 1987, me ndryshimet përkatëse, në të cilin Republika e Shqipërisë ka aderuar me ligjin nr. 8463, datë 10.3.1999, “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në Konventën e Vjenës “Për mbrojtjen e shtresës së ozonit” dhe Protokollin e Montrealit “Për substancat që hollojnë shtresën e ozonit””.

25. “Rigjenerim”, ripërpunimi i një substance të kontrolluar që është rikuperuar, në mënyrë që të plotësojë një standard specifik performance të një substance të virgjër, duke marrë në konsideratë qëllimin e përdorimit të saj.

26. “Riciklim”, ripërdorimi i një substance të kontrolluar, i rikuperuar më parë nëpërmjet një procesi

bazik pastrimi.

27. “Rikuperim”, mbledhja, grumbullimi dhe depozitimi i substancave të kontrolluara nga produktet dhe pajisjet që përmbajnë këto substanca, ose kontejnerë, gjatë mirëmbajtjes, shërbimit apo para asgjësimit të produkteve ose pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara.

28. “Sasia e substancave të kontrolluara që do të importohet”, sasia maksimale që do të importohet, e përcaktuar në përputhje me kuotat vjetore, të paraqitura në shtojcën 4, që i bashkëlidhet këtyre rregullave.

29. “Sekretariati i ozonit”, Sekretariati i Protokollit të Montrealit.

30. “Sipërmarrës i substancave të kontrolluara”, çdo person fizik ose juridik, i cili kryen një ose disa nga aktivitetet e mëposhtme:

a) Prodhon, rikuperon, riciklon, rigjeron, përdor ose shkatërron substanca të kontrolluara apo substanca të reja;

b) Importon substanca të tilla dhe/ose pajisje që përmbajnë këto substanca;

c) Eksporton substanca të tilla dhe/ose pajisje që përmbajnë ato;

ç) Vendos në treg substanca të tilla; ose

d) Instalon, kryen shërbime, mirëmban, riparon, kontrollon për rrjedhje ose çmonton/heq nga përdorimi pajisjet që përmbajnë, apo funksionimi i të cilave mbështetet në Substanca të Kontrolluara;

dh) Është operatori i produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara.

31. “Substanca të kontrolluara”, substancat ozonholluese të listuara në shtojcën 1, që i bashkëlidhet këtyre rregullave, duke përfshirë dhe izomerët e tyre, të gjendura qoftë vetëm ose në një përzierje, apo substanca të virgjëra, të rikuperuara, të ricikluara ose të rigjeneruara.

32. “Substanca të reja”, substancat e listuara në shtojcën 2, të cilat gjenden vetëm ose në një përzierje, ose substanca të virgjëra, të rikuperuara, të ricikluara ose të rigjeneruara.

33. “Substanca të virgjëra”, substanca të cilat nuk janë përdorur më parë.

34. “Shkatërrim”, procesi, me anë të të cilit pothuajse të gjitha ose një pjesë e substancave të kontrolluara transformohen në mënyrë të përhershme ose zërthehen në një ose më shumë substanca të qëndrueshme, të cilat nuk janë më substanca të kontrolluara.

35. “Tetrakloruri i karbonit”, substanca e kontrolluar e renditur në aneksin B, grupin II, të shtojcës 1, bashkëlidhur këtyre rregullave.

36. “Vendosja në treg (VNT)”, furnizimi ose vënia në dispozicion të një malli te personat e tretë, brenda territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, me ose pa pagesë, përfshirë nxjerrjen në qarkullim të lirë, siç referohet në Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë, të ndryshuar. Për sa i përket produkteve dhe pajisjeve që janë pjesë e një pasurie të paluajtshme apo pjesë e mjeteve të transportit, VNT i referohet vetëm furnizimit ose vënies në dispozicion brenda territorit të Republikës së Shqipërisë për herë të parë.

III. FUSHA E ZBATIMIT

Këto rregulla zbatohen për të gjitha subjektet fizike ose juridike, që prodhojnë, importojnë, eksportojnë, hedhin në treg, rigjenerojnë, riciklojnë, rikuperojnë, shkatërrojnë, përdorin, substanca të kontrolluara ose produkte dhe pajisje që përmbajnë këto substanca në territorin e Republikës së Shqipërisë.

IV. NDALIMET

1. Përveç rasteve kur, në mënyrë të shprehur, parashikohet ndryshe në këto rregulla, në Republikën e Shqipërisë janë të ndaluara:

a) Prodhimi i substancave të kontrolluara, i përzierjeve, si dhe produkteve e pajisjeve që përmbajnë këto substanca;

b) Shkarkimi në ajër i substancave të kontrolluara dhe i përzierjeve që përmbajnë këto substanca;

c) Importi, eksporti i substancave të kontrolluara, si dhe i produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara nga dhe te çdo shtet që është palë e Protokollit të Montrealit, me përjashtim të rasteve dhe sipas rregullave të përcaktuara më poshtë në pikën 6, të kreut VI, të këtyre rregullave;

ç) Importi, eksporti i substancave të kontrolluara, si dhe i produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara nga dhe te çdo shtet që nuk është palë e Protokollit të Montrealit;

d) Vendosja në treg dhe përdorimi i substancave të kontrolluara, me përjashtim të rasteve dhe sipas rregullave të përcaktuara më poshtë, në pikën 5, të kreut V, të këtyre rregullave;

dh) Përdorimi i substancave të kontrolluara, si dhe i produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë këto substanca, të cilat përdoren në bujqësi për mbrojtjen e bimëve, me përjashtim të rasteve dhe sipas rregullave të përcaktuara më poshtë, në pikën 6, të kreut V, të këtyre rregullave.

2. Importi i pajisjeve ftohëse të përdorura që përmbajnë substanca të kontrolluara.

V. VENDOSJA NË TREG DHE KONTROLLI I PËRDORIMIT

1. Substancat e kontrolluara lejohet të vendosen në treg vetëm në kontejner rimbushës, përjashtimisht rasteve për përdorime laboratorike dhe analitike.

2. Halonet lejohet të vihen në treg dhe të përdoren vetëm për përdorimet thelbësore të listuara në shtojcën 6, bashkëlidhur këtyre rregullave. Përdorimi dhe vendosja në treg bëhet vetëm nga sipërmarrës të substancave të kontrolluara, të autorizuar nga ministria përgjegjëse për mjedisin, si autoriteti kompetent përgjegjës për depozitimin e haloneve për përdorime thelbësore.

3. Hidrokloroflorokarbonet lejohet të prodhohen, vendosen në treg dhe përdoren sipas kuotave të lejuara, të përcaktuara në shtojcën 4, të këtyre rregullave.

4. Hidrokloroflorokarbonet e rikuperuara lejohen të vendosen në treg dhe të përdoren për mirëmbajtjen ose shërbimin e pajisjeve ekzistuese të ftohjes, ajrit të kondicionuar dhe pompave të nxehtësisë, me kusht që kontejneri të jetë i etiketuar sipas kushteve dhe parashikimeve të përcaktuara në pikën 3, të kreut IX, të këtyre rregullave.

5. Bromuri i metilit lejohet të vendoset në treg dhe të përdoret për përdorim karantinor dhe për trajtimin e mallrave për eksport, përpara transfertës së tyre.

6. Bromuri i metilit lejohet të përdoret vetëm:

a) në rastet e miratuara nga ministria përgjegjëse për mjedisin; dhe

b) nëse përdorimi i tij është ekonomikisht dhe teknikisht alternativa më e mirë; si dhe

c) me kusht që të paktën 80% (tetëdhjetë) për qind e bromurit të metilit lëshuar nga ngarkesa të rikuperohet.

VI. KONTROLLET MBI IMPORTIN DHE EKSPORTIN

1. Importi i substancave të kontrolluara të përfshira në aneksin C, të grupit I, të shtojcës 1, të këtyre rregullave, realizohet vetëm nga subjekte të licencuara dhe lejohet vetëm mbi bazën e kuotave vjetore, të përcaktuara në shtojcën 4, të këtyre rregullave. Ministri përgjegjës për mjedisin, nëpërmjet një udhëzimi të veçantë, përcakton mënyrën e ndarjes së kuotave vjetore të importit të substancave të kontrolluara, sipas shtojcës 4, të këtyre rregullave.

2. Në raste të veçanta, për substancat e kontrolluara, përveç hidroklorofluorokarboneve, mund të bëhen përjashtime nga ndalimet e importit të përshkruara në shkronjën “c”, të pikës 1, të kreut IV, të këtyre rregullave, kur duhet mbrojtur jeta e njerëzve, larmia biologjike, siguria kombëtare, kërkimet shkencore ose për të përballuar fatkeqësitë natyrore. Ky përjashtim lejohet kur argumentohet se nuk ka zgjidhje të tjera nga pikëpamja mjedisore ose zgjidhjet e tjera janë ekonomikisht të papërbalueshme.

3. Çdo përjashtim sipas pikës 2, të këtij kreu, bëhet me urdhër të ministrit përgjegjës për mjedisin, në bazë të kërkesës së argumentuar të organit përkatës shtetëror, ku përcaktohen lloji dhe sasia e substancës së kontrolluar që duhet importuar, vendi nga do të importohet dhe koha e lëvrimit, pasi është marrë paraprakisht miratimi me shkrim nga Sekretariati i Ozonit.

4. Importimi i substancave të kontrolluara lejohet vetëm në degët doganore, të cilat kanë personel të trajnuar, si dhe pajisje për identifikimin e substancave ozonholluese.

5. Importi dhe eksporti i produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara bëhen nga sipërmarrës të këtyre substancave, të licencuar sipas kreut VII, të këtyre rregullave.

6. Ndalimi i importit i përcaktuar në pikën 1, të kreut IV, të këtyre rregullave nuk aplikohet për importet e:

a) substancave të kontrolluara që përdoren për përdorime laboratorike dhe analitike;

b) substancave të kontrolluara që përdoren si lëndë e parë/ *feedstock*;

c) substancave të kontrolluara për shkatërrim nga teknologji të miratuara, të përcaktuara në shtojcën 7, që i bashkëlidhet këtyre rregullave;

ç) produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë halone për të përmbushur përdorimet thelbësore;

d) produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara për të kryer përdorime laboratorike dhe analitike;

dh) produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara për shkatërrim, aty ku është e aplikueshme nga teknologjitë e miratuara;

e) haloneve të rikuperuar, ricikluar apo rigjeneruar, të depozituara për përdorime thelbësore të haloneve nga sipërmarrës të autorizuar nga autoriteti kompetent përgjegjës për depozitimin e haloneve për përdorime thelbësore;

ë) bromurit të metilit të përdorur në raste emergjence për ripaketim dhe riekспорт të mëtejshëm për përdorim karantinor dhe përdorim përpara nisjes, me kusht që riekporti të bëhet gjatë vitit të importit;

f) substancave të kontrolluara, përveç hidroklorofluorokarboneve, në përputhje me pikat 2 e 3, të këtij kreu.

7. Ndalimi i eksportit i përcaktuar në pikën 1, shkronja “c”, të kreut IV, të këtyre rregullave, nuk aplikohet për eksportet e:

- a) substancave të kontrolluara që përdoren për përdorime laboratorike dhe analitike;
- b) substancave të kontrolluara që përdoren si lëndë e parë/*feedstock*;
- c) haloneve të rikuperuar, ricikluar apo rigjeneruar, të depozituara për përdorimet thelbësore të haloneve nga sipërmarrës të autorizuar ose produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë halone për të përmbushur përdorimet thelbësore;
- c) HCFC-ve të virgjër apo të rigjeneruar për përdorime të tjera joshkatërruese;
- d) bromurit të metilit të rieksportuar për përdorim karantinor dhe përdorim përpara nisjes.

VII. LICENCIMI

1. Importi dhe/ose eksporti i substancave të kontrolluara kryhet vetëm nga sipërmarrës të pajisur me licencë, Kodi III.3, në përputhje me kriteret, kushtet, afatet dhe procedurat e përcaktuara në legjislacionin në fuqi për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë.

2. Ministri përgjegjës për mjedisin nxjerr urdhër për dokumentacionin e nevojshëm për sipërmarrësit, që duhet të plotësojnë për përmbushjen e kriterëve sipas legjislacionit për licencat, përfshirë edhe detyrimin e raportimit sipas kërkesave të kreut XI.

3. Ministri përgjegjës për mjedisin, në rast të moszbatimit të detyrimeve ligjore dhe nënligjore në këtë fushë, pezullon dhe/ose revokon licencën në përputhje me legjislacionin për licencat.

VIII. ETIKETIMI

1. Importuesi i substancave të kontrolluara apo pajisjeve dhe substancave që përmbajnë substanca të kontrolluara duhet të sigurojnë etiketimin e tyre në gjuhën shqipe. Etiketa përmban emërtimin tregtar, përbërjen kimike, Kodin e Nomenklaturës së Kombëtar të Mallrave (Kodin NK), simbolin e rrezikut me shenjën, në përputhje me klasifikimin ndërkombëtar ISO, njoftimet për rrezikshmërinë për shëndetin dhe mjedisin, kërkesat për sigurinë dhe kushtet e depozitimit, si dhe sasinë e përgjithshme të lëndës së ambalazhuar, datën e prodhimit dhe të skadimit, si dhe kontaktin e importuesit.

2. Substancat e kontrolluara, të prodhuara ose të vendosura në treg për përdorime laboratorike dhe analitike, lëndë e parë/*feedstock* dhe ato për shkatërrim mund të përdoren vetëm për qëllimet e caktuara. Kontejnerët që përmbajnë substanca të tilla do të etiketohen me një tregues të qartë se substanca mund të përdoret vetëm për qëllimet e caktuara.

3. Etiketimi për hidrokloroflorokarbonet të ricikluara ose të rikuperuara që përdoren për mirëmbajtjen ose shërbimin e pajisjeve ftohëse, të ajrit të kondicionuar dhe pompave të nxehtësisë, duhet të përfshijë një tregues për llojin e substancës, sasinë e substancës që ndodhet në pajisje, emrin e adresën e sipërmarrësit që ka kryer rigjenerimin ose riciklimin dhe elemente etiketuese lidhur me rrezikshmërinë për shtresën e ozonit, si për shembull fjalë sinjalizuese për rrezikun dhe deklarata parandaluese.

IX. KONTROLI I RRJEDHJEVE DHE SHKARKIMEVE TË SUBSTANCAVE TË KONTROLLUARA

1. Sipërmarrësit e substancave të kontrolluara duhet të marrin të gjitha masat për të parandaluar dhe minimizuar çdo rrjedhje dhe emetim të substancave të kontrolluara në mjedis.

2. Sipërmarrësit e substancave të kontrolluara ose operatorët që vënë në funksionim, instalojnë, kryejnë shërbime, mirëmbajnë, riparojnë, çmontojnë pajisje ftohëse, të ajrit të kondicionuar, pajisje me pompë nxehtësie, sisteme kundër zjarrit, (duke përfshirë edhe sistemet e qarqeve të tyre), të cilat përmbajnë substanca të kontrolluara, duhet të marrin masa që:

a) pajisjet ose sistemet stacionare me ngarkesë fluide të substancave të kontrolluara - 3 kg ose më shumë – të kontrollohen të paktën një herë në 12 (dymbëdhjetë) muaj. Kjo nuk zbatohet për pajisjet me sistemet e mbyllur hermetikisht, të cilat janë etiketuar si të tilla dhe që përmbajnë më pak se 6 kg substanca të kontrolluara;

b) pajisjet ose sistemet stacionare me ngarkesë fluide të substancave të kontrolluara – 30 kg ose më shumë – të kontrollohen të paktën një herë në 6 (gjashtë) muaj;

c) pajisjet ose sistemet e palëvizshme/ stacionare me ngarkesë fluide të substancave të kontrolluara – 300 kg ose më shumë – të kontrollohen të paktën një herë në çdo 3 (tre) muaj.

3. Çdo rrjedhje që zbulohet/vihet re duhet të riparohet sa më shpejt të jetë e mundur dhe jo më vonë se 14 (katërbëdhjetë) ditë kalendarike. Pajisja apo sistemi, do të kontrollohet brenda 1 (një) muaji pas konstatimit të rrjedhjes për t'u siguruar se riparimi ka qenë efektiv.

4. Sipërmarrësit dhe operatorët e substancave të kontrolluara, të përcaktuar në pikën 2, të këtij kreu, krijojnë dhe mbajnë të dhëna në lidhje me:

- a) sasinë dhe llojin e substancave të kontrolluara;

b) sasitë e substancave të kontrolluara që janë shtuar gjatë instalimit, mirëmbajtjes, shërbimit ose për shkak të asgjësimit përfundimtar të pajisjeve apo sistemeve të referuar në pikën 2, të këtij kreu;

c) sasitë e substancave të kontrolluara që janë rikuperuar gjatë instalimit, mirëmbajtjes, shërbimit ose për shkak të asgjësimit përfundimtar të pajisjeve apo sistemeve të referuar në pikën 2, të këtij kreu;

ç) gjenealogjet e kompanisë ose teknikut që kryen shërbimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve apo sistemeve, duke përfshirë edhe numrin e certifikatës së tij;

d) datat e rrjedhjeve dhe rezultatet pas çdo kontrolli të kryer për rrjedhje.

5. Sipërmarrësit e substancave të kontrolluara dhe operatorët duhet të mbajnë të dhëna për të paktën 5 (pesë) vjet.

6. Format i ruajtjes së të dhënave të kontrollit nga rrjedhjet për sipërmarrësit e substancave të kontrolluara ose operatorët miratohet me urdhër të ministrit përgjegjës për mjedisin.

X. RIKUPERIMI DHE SHKATËRRIMI I SUBSTANCAVE TË KONTROLLUARA

1. Substancat e kontrolluara që gjenden në pajisjet e ftohjes, ajrit të kondicionuar dhe pompave të nxehtësisë, pajisjeve që përmbajnë tretës ose sistemeve të mbrojtjes nga zjarri dhe fikset e zjarrit duhet që gjatë shërbimit të mirëmbajtjes, riparimit të pajisjes ose përpara shkatërrimit ose çmontimit të pajisjeve duhet të rikuperohen për shkatërrim, riciklim ose rigjenerim.

2. Substancat e kontrolluara, si dhe produktet dhe pajisjet që përmbajnë substanca të tilla, do të shkatërrohen vetëm me teknologjitë e të listuara në shtojcën 7, që i bashkëlidhet këtyre rregullave. Në rastin e substancave të kontrolluara që nuk gjenden në këtë shtojcë, shkatërrimi i tyre do të bëhet me teknologjitë e shkatërrimit më të pranueshme nga ana mjedisore, pa kosto shtesë, dhe me kusht që përdorimi i këtyre teknologjive të jetë në përputhje me legjislacioni kombëtar për menaxhimin e integruar të mbetjeve.

3. Substancat e kontrolluara që gjenden në produkte dhe pajisje të ndryshme nga ato të përmendura në pikën 1, të këtij kreu, nëse është teknikisht dhe ekonomikisht e mundshme, do të rikuperohen për shkatërrim, riciklim ose rigjenerim ose do të shkatërrohen pa rikuperim paraprak, duke zbatuar teknologjitë e përmendura në pikën 2, të këtij kreu.

4. Veprimtaria e grumbullimit, transportimit, ruajtjes, riciklimit, përpunimit apo asgjësimit të substancave të kontrolluara bëhet vetëm nga subjekte të pajisura me licencën “Veprimtaritë e tjera profesionale lidhur me ndikimin në mjedis”, me kodin III.2.B.

XI. RAPORTIMI

1. Të dhënat për prodhimin, importin, eksportin, hedhjen në treg, përdorimin, rigjenerimin, riciklimin, rikuperimin, shkatërrimin, e substancave ozonholluese, si dhe produkteve dhe të pajisjeve që përmbajnë këto substanca sigurohen nëpërmjet regjistrave përkatës.

2. Forma e regjistrimit të substancave të kontrolluara, mënyra e komunikimit, e këshillimit dhe e raportimit të të dhënave të tij, miratohen me udhëzim të ministrit përgjegjës për mjedisin.

3. Duke filluar nga data 31 mars 2019 dhe çdo vit pasues, çdo sipërmarrës ose operator që prodhon, importon, eksporton, hedh në treg, përdor, rigjeneron, riciklon, rikuperon, shkatërron substanca të kontrolluara apo produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë këto substanca, duhet të raportojë zyrtarisht pranë ministrit përgjegjës për mjedisin, si dhe NJKO-së të dhënat e specifikuar në shtojcën 9, bashkëlidhur këtyre rregullave.

4. Regjistrat mbajnë edhe:

a) personat fizikë ose juridikë, që importojnë, eksportojnë, përdorin ose përpunojnë substancat e kontrolluara;

b) Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, për sasitë dhe llojin substancave të kontrolluara të importuara dhe/ose të eksportuara.

XII. TRAJNIMI DHE CERTIFIKIMI

1. Kërkesat minimale për programet e trajnimit, dëshmime të trajnimeve, organizimi i testimit teorik dhe praktik, sistemi i vlerësimit dhe procesi i certifikimit për personat fizikë dhe sipërmarrësit e substancave të kontrolluara do të realizohet sipas rregullave të parashikuara në legjislacionin në fuqi për gazet serrë të florinuara.

2. Trajnimit dhe certifikimit i nënshtrohen personat fizikë dhe sipërmarrësit e substancave të kontrolluara që kryejnë:

a) instalimin, mirëmbajtjen ose shërbimin, riparimin ose asgjësimin e produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara;

b) kontrollin e rrjedhjeve të produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara;

c) rikuperimin e substancave të kontrolluara të produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë substanca të kontrolluara.

XIII. SANKSIONET

Shkeljet e këtyre rregullave, kur nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe dënohen sipas shkronjës “b”, të pikës 1, të nenit 69, të ligjit nr. 10431, datë 9.6.2011, “Për mbrojtjen e mjedisit”, të ndryshuar.

SHTOJCA 1 LISTA E SUBSTANCAVE TË KONTROLLUARA

S		P
u		o
b		t
s		e
t		n
a		c
n		i
c		S
a		u
t		r
o		a
z		k
o		z
n		o
h		i
o		h
l		o
l		l
u		l
e		u
s		e
e		s
A		
n		
e		
k		
s		
i		
A		
,		
g		
r		
u		
p		
i		
I		
;		
k		
l		
o		
r		
o		
f		
l		
u		
o		
r		
k		

t r i f l u o r o e t a n i				
D i k l o r o t e t r a f l u o r o e t a n i	001 2 100	001 2 100	001 2 100	001 2 100
K l o r o p e n t a f l u o r o e t a	000 2 106	000 2 106	000 2 106	000 2 106

n i				
A n e k s i A , g r u p i I I ; h a l o n e t				
K l o r o b r o m o d i f l u o r o m e t a n i	C E 2 1 0 1 1 2 1 1	F a c t o r y a n a l i s i s	3 2 0 2 7 0 7 0	2 9 0 2 7 0 7 0
B r o m o t r	C E 3 1 0 1 1	F a c t o r y a n a l i s i s	1 0 0 2 7	2 9 0 2 7

i f l u o r o m e t a n i	3 0 1		
D i b r o m o t e t r a f l u o r o e t a n i	0 2 1 4 1 1 2 2 4 0 2	1 a. 1 c r - 2 4 0 2	6 2 9 0 2 7 0 9 0
A n e k s i B , g r u p i I ; k l o r o			

f l u o r k a r b o n e t e t j e r a p l o t t e s i s h t t e h a l l o g j e n u a r a				
K l o r o t r i f l u o r	001 113 0113	113 0113	001 113 0113	2 9 0 3 7 7

o m e t a n i			
P e n t a k l o r o f l u o r o e t a n i	C 2 C 1 1 5	C 1 1 1 1	C 1 H. C 0
T e t r a k l o r o d i f l u o r o e t a n i	C 2 C 1 1 4	C 1 1 2	C 1 H. C 0
H e p t a	C 3 C 1 1	C 1 2	C 1 H. C 0

k l o r o f l u o r o p r o p a n i	7	1 1	
H e k z a k l o r o d i f l u o r o p r o p a n i	3 1 2 1 6	1 E. 1 0 2 1 2	1 0 0
P e n t a k l o r o t r i	3 1 3 5	1 E. 1 0 2 1 3	1 0 0

f l u o r o p r o p a n i			
T e t r a k l o r o t e t r a f l u o r o p r o p a n i	001 3 1 4 0 2 1 4	001 E. 00 - 2 1 4	
P e n t a k l o r o p e n t a	001 3 1 5 0 2 1 5	001 E. 00 - 2 1 5	

f l u o r o p r o p a n i			
D i k l o r o h e k z a f l u o r o p r o p a n i	001 3 100	001 E. 00	6 - 02 11 20
K l o r o h e p t a f l u o r o p r	001 3 100	001 E. 00	7 - 02 11 7

, 1 , 1 1	, 1 , 1 (r e t i l k l c r c f c r r i)	A n e k s i C , g r u p i I ; h i d r o k l r o f l u o r k a r b o n		
-----------------	---	---	--	--

e t e j o h a l o g j e n u a r a			
D i k l o r o f l u o r o m e t a n i	C E I C I E C C 1 - 2 2 1	2 9 0 2 7 9	0 . 0 4
K l o r o d i f l u o r o m e t a n i	C E I C I E C C 1 2 2	2 9 0 2 7 9	0 . 0 5 5
K	C E I C I E C C 1	2 9 0 2 7 9	0 . 0 5 5

l o r o f l u o r o m e t a n i	1 2 1 1 1	C E C C 1	0 0 2 3 1	9 0 2 7 9
T e t r a k l o r o f l u o r o e t a n i	2 1 1 4 1	C E C C 1 4 1	0 0 2 4 1	2 9 0 2 7 9
T r i k l o r o d i f l u o r o e t a	2 2 1 3 1	C E C C 1 2 3	0 0 5 5 2	2 9 0 7 9

n i				
D i k l o r o t t r i f f l u o r o e t a n i	C 2 F 1 H 3 O 1 2 2	C 2 F 1 H 3 O 1 2 3	O 2 C 1 H 0 2 0	2 9 0 2 7 2
K l o r o t t e t r a f f l u o r o e t a n i	C 2 F 1 H 4 O 1 4	C 2 F 1 H 4 O 1 4	O 2 C 4 H 0	2 9 0 2 7 9
T r i k l o r o f f l u o	C 2 F 2 H 1 O 3	C 2 F 2 H 3 O 1	O 2 C 8 H 0	2 9 0 2 7 9

r o e t a n i				
D i k l o r o d i f l u o r o e t a n i	C 2 1 1 1 2 2	F 0 0 0 2 1 3 1 2	0 , 0 2 0 1 3 2	2 9 0 2 7 9 9 7 9
K l o r o t r i f l u o r o e t a n i	C 2 2 3 1 3	F 0 0 0 1 3 3	0 , 0 2 2 1 3	2 9 0 2 7 9 9 7 9
D i k l o r o f l u	C 3 1 4 2	F 0 0 5 1 4 1	0 , 0 5 0 1 4 1	2 9 0 2 7 9 9 7 9

r o e t a n i				
K l o r o f l u o r o e t a n i	C E 0 2 4 1 1	F C H C 1 5 1	0 , 1 2 0 0 1	2 9 0 2 7 9
H e k z a k l o r o f l u o r o p r o p a n i	C E 0 3 1 1 6	F C H C 1 2 6 1	0 , 0 7 0 0 1	2 9 0 2 7 9
P e n t a k l o r o	C E 0 3 1 2 5	F C H C 1 2 5 2	0 , 0 6 5 2	2 9 0 2 7 9

d i f f l u o r o p r o p a n i				
T e t r a k l o r o t r i f l u o r o p r o p a n i	T 3 1 C 2 1 4	F E C 1 2 3	0 0 0 5 2 3	2 9 0 2 7 9
T r i k l o r o t e t r a f l	T 3 1 C 2 1 4	F E C 7 2 4	0 0 7 0 2 4	2 9 2 7 9

u o r o p r o p a n i				
D i k l o r o p e n t a f l u o r o p r o p a n i	0 3 1 5 2	1 1 0 2 1 5	0 0 9 - 0 2 2 5	2 9 0 2 7 5
1 , 1 - d i k l o r o - 2 , 2 , 3 , 3 ,	0 3 0 2 0 2 0 2	1 1 0 1 0 5 1 a	0 0 8 - 0 2 2 5	2 9 0 2 7 5

3				
-				
p				
e				
n				
t				
a				
f				
l				
u				
o				
r				
o				
p				
r				
o				
p				
a				
n				
i				
1	0	0	2	
,	1	0	9	
3	2	0	0	
-	0	9	2	
d	1	0	1	
i	0	2	1	
k	1	2	3	
l	2	5		
o	0	0		
r	0	0		
o	0	1		
-	1	1		
1	1			
,				
2				
,				
2				
,				
3				
,				
3				
-				
p				
e				
n				
t				
a				
f				
l				
u				
o				
r				
o				
p				
r				
o				

l o r o d i f l u o r o p r o p a n i	C 3 1 2 4		
T r i k l o r o t r i f l u o r o p r o p a n i	C 3 3 2 3 1 3 3	F 0 C 1 0 1 3 3	
D i k l o r o t e t r a f	C 3 2 4 1 2	F 0 C 9 1 2 3 4	

l u r o p r o p a n i				
K l o r o p e n t a f l u r o p r o p a n i	C 3 E 2 E 5 C 1	E 3 E 2 E 3 E 1	0 1 0 0 2 3 5	
T e r a k l o r o f l u r o p r o p a	C 3 E 3 C 1 C 4	E 3 E 2 E 3 E 4 E 1	0 2 3 0 4 1	

n			
i			
T	C	F	0
r	3	C,	
i	1	F	2
k	3	C	8
l	1	-	0
o	2	2	
r	C	4	
o	1	2	
d	3		
i			
f			
l			
u			
o			
r			
o			
p			
r			
o			
p			
a			
n			
i			
D	C	F	0
i	3	C,	
k	1	F	5
l	3	C	2
o	1	-	0
r	3	2	
o	C	4	
t	1	3	
r	2		
i			
f			
l			
u			
o			
r			
o			
p			
r			
o			
p			
a			
n			
i			
K	C	F	0
l	3	C,	
o	1	F	0
r	3	C	9
o	1	-	0
t	4	2	
e	C	4	
t	1	4	

r a f l u o r o p r o p a n i				
T r i k l o r o f l u o r o p r o p a n i	C E 0 3 C, E E 1 4 C 3 E - 0 C 2 1 5 3 1			
D i k l o r o d i f l u o r o p r o p a	C E 0 3 C, E E 1 4 C 2 E - 0 2 2 C E 5 1 2 2			

n			
i			
K	C	F	0
l	3	C,	
o	1	F	1
r	4	C	4
o	1	-	0
t	3	2	
r	C	5	
i	1	3	
f			
l			
u			
o			
r			
o			
p			
r			
o			
p			
a			
n			
i			
D	C	F	0
i	3	C,	
k	1	F	0
l	4	C	1
o	1	-	0
r	2	2	
o	C	C	
d	1	1	
i	2		
f			
l			
u			
o			
r			
o			
p			
r			
o			
p			
a			
n			
i			
K	C	F	0
l	3	C,	
o	1	F	0
r	4	C	4
o	1	-	0
t	3	2	
r	C	C	
i	1	2	
f			
l			
l			
u			

o r o p r o p a n i			
K l o r o f l u o r o p r o p a n i	(3 1 5 1 1 1	(C E C 3 - 0 2 7 1	(E O E O C 3 - 0 2 7 1
A n e k s i C , g r u p i I I ; h i d r o b r o m f l u			

o r o m e t a n i	1	
T e t r a b r o m o f l u o r o e t a n i	CF 2 1 1 1 4 1 4	0 F, F8 C - 1 2 1 4
T r i b r o m o d i f l u o r o e t a n i	CF 2 1 1 1 3 3	1 F, F8 C - 1 2 2 F 3
D i b r o	CF 2 1 3	1 F, F6 C -

m	1	1	
o	1	2	
t	2	3	
r	2	F	
i		2	
f			
l			
u			
o			
r			
o			
e			
t			
a			
n			
i			
B	C	F	1
r	2	F,	
o	1	F	2
m	1	C	
o	4	-	
t	1	1	
e	1	2	
t	4		
r		F	
a		1	
f			
l			
u			
o			
r			
o			
e			
t			
a			
n			
i			
T	C	F	1
r	2	F,	
i	1	F	1
b	2	C	
r	1	-	
o	1	1	
m	1	3	
o	3	1	
f		F	
l		3	
u			
o			
r			
o			
e			
t			
a			
n			
i			

p a n i				
B r o m o d i f l u o r o e t a n i	C F 1 2 1 3 1 2 1	F F C - 1 4 2 F 1		
B r o m o f l u o r o e t a n i	C F 2 1 4 1 1	F F C - 1 5 1 F 1	0 1 1	
H e k z a b r o m o f l u o r o p r	C F 3 1 1 1 6 1 C	F F F - 2 2 1 C	1 5 5	

o P a n i				
P e n t a b r o m o d i f l u o r o p r o p a n i	C E 1 3 E 1 E 9	1 E 9 C 1 2 2 2 E 5		
T e t r a b r o m o t r i f l u o r o p r o p a n i	C E 1 3 E 1 E 8	1 E 8 C 3 1 2 2 3 E 4		

h e k z a f l u o r o p r o p a n i	1 2 1 2 0 F 1	
P e n t a b r o m o f l u o r i p r o p a n i	C F 3 F 1 F 2 C F 1 2 3 1 F 5	1 F 9
T r i b r o m o t r i f l u o	C F 3 F 1 F 2 C F 1 2 3 1 F 4	2 F 1

r i p r o p a n i				
D i b r o m o t e t r a f l u o r i p r o p a n i	C	F 5 E, F 6 C - 2 3 3 E 3		
B r o m o p e n t a f l u o r o p r o p a n	C	F 7 E, E 5 C - 2 3 4 E 2		

i			
T e t r a b r o m o f l u o r o p r o p a n i	C 3 I 2 I 5 I 1	F E, E C - 2 3 5 E 1	1 4
T r i b r o m o d i f l u o r o p r o p a n i	C 3 I 3 I 1 4 4	F E, E C - 2 4 1 E 4	1 9
D i b r o m o t r	C 3 I 2 I 1 3	F E, E C - 2 4 2 E 3	3 1

i f l u o r o p r o p a n i	3		
B r o m o t e t r a f l u o r o p r o p a n i	CF 3 F 3 F 3 C F 2 F 4 F 3 F 2	2	
T r i b r o m o f l u o r o p r o p a	CF 3 F 3 C F 4 F 4 F 4 F 1	4	

n i			
D i b r o m o d i f l u o r o p r o p a n i	C 3 I 4 I 1 3	F E, E C - 2 5 1 E 1	0 3
B r o m o t r i f l u o r o p r o p a n i	C 3 I 4 I 2 I 1 2	F E, E C - 2 5 2 E 2	1 0
D i b r o m o f l u o	C 3 I 4 I 3 I 1	F E, E C - 2 5 3 E 1	0 8

r o p r o p a n i			
B r o m o d i f l u o r o p r o p a n i	C E 0 3 E, 1 E 4 5 C E - 1 2 1 C 2 1 E 2		
B r o m o f l u o r o p r o p a n i	C E 0 3 E, 1 E 8 5 C E - 2 2 1 C 2 1 E 1		
A n e k s i C , g			

r u p i I I I				
B r o m o k l o r o m e t a n i	C I 2 1 1 C l	0 2 1 2 1 1	2 9 0 2 7 9	
A n e k s i E , g r u p i I ; b r o m u r i i m e t i l i t				
B r o	C I 3	0 2 6	2 9 0	

m				
u	r			
r	i			
i	m			
e	t			
i				
l				
t				

Përzierjet	Kodi NK	Llojet e përzierjeve
	3824.71.00	Përzierjet që përmbajnë klorofluorkarbonë CFC, por nuk përmbajnë HCFCs HFC, PFC (aneksi A, grupi I)
	3824.72.00	Përzierjet që përmbajnë bromochlorodifluorometan, bromotrifluorometan ose dibromotetrafluoroetan
	3824.73.00	Përzierjet që përmbajnë hidrobromfluorokarbonet (aneksi C, grupi II)
	3824.74.00	Përzierjet që përmbajnë Hidroklorofluorkarbonet e halogjenuara, HCFC (aneksi C, grupi I) por nuk përmbajnë CFCs, HFC, HFC, PFC
	3824.75.00	Përzierjet që përmbajnë tetraklorur karboni (aneksi B, grupi II)
	3824.76.00	Përzierjet që përmbajnë 1,1,1-trichloroetan (metil kloroform)

SHTOJCA 2
SUBSTANCAT E REJA

Substancat		Potenciali ozonhollues (POH)
CB ₂ F ₂	Dibromodifluormetani (halon -1202)	1,25
C ₃ H ₇ Br	1-Bromopropan	0,02 – 0,10
C ₂ H ₅ Br	Bromoetan (etili i bromurit)	0,1 – 0,2
CF ₃ I	Trifluorjodometani	0,01 – 0,02
CH ₃ Cl	Klorometani (metili i kloridit)	0,02

SHTOJCA 3
PRODUKTET DHE PAJISJET QË PËRMBAJNË SUBSTANCA TË KONTROLLUARA

- **Kimikate inorganike; kimikatet organike; organike apo komponimet inorganike të metaleve të çmuara, ose metale të rralla të tokës, prej elemente radioaktive ose izotopeve**

2845 90 10
2845 90 90 90

- **Produktet farmaceutike**

3004 32 00
3004 90 00

- **Nxirëse ose ngjyrosje dhe derivatet e tyre; ngjyra, pigmente dhe lëndë të tjera ngjyuese; bojëra dhe llakë, stuko dhe mastikë të tjerë; bojëra**

3208
3209
3210
3212 90 00

- **Sapun, agjentë organikë sipërfaqësorë, preparate për larjen, preparatet lubrifikuese, dyllet artificiale, dyllete përgatitura, përgatitjet për lustrim ose pastrim, qirinj dhe artikuj të ngjashëm,**

pastat e modelimit, dyllë dentare dhe preparate dentare me bazë suva

3403 11 00

3403 91 00

- Produkte të ndryshme kimike

3808 91 90

3808 99 10

3808 99 90

3813 00 00

3814 00 90

3822 00 00

3824 71 00

3824 72 00

3824 73 00

3824 74 00

3824 75 00

3824 76 00

3824 77 00

3824 99 70

3825 10 00

3825 41 00

- Plastika

3921 11 00

3921 12 00

3921 13 10

3921 13 90

3921 14 00

3921 19 00

- Reaktorët bërthamorë, kaldaja, makineritë dhe pajisje mekanike

8415

8418

8419 60 00

8424 10 00

8424 90

8451 10 00

8476 21 00

8476 81 00

8476 90

8477 80 11

8477 80 19

- Lokomotiva hekurudhore ose tramvaje, mjetet lëvizëse dhe pjesët e saj; instalimet e pistave hekurudhore ose tramvajeve dhe pjesët e tyre; pajisjet mekanike (duke përfshirë elektromekanike) të sinjalizimit të trafikut të të gjitha llojeve

8601

8602

8603

8604

8605

8606

8607

8609 00 90

- Automjete të tjera, përveç mjeteve lëvizëse hekurudhore ose tramvaje, dhe pjesë dhe pajisje të tyre

8701

8702
8703
8704
8705
8708
8709
8710 00 00
8716

- Avionët dhe pjesët e tyre
8802

- Anije apo struktura lundruese
8901
8902
8903 91
8903 92
8904
8905
8906 10 00

- Impiante industriale të plota
9880 xx 00

SHTOJCA 4
DIAGRAMI I KUOTAVE VJETORE TË KONSUMIT TË HCFC-ve, EDHE NËSE GJENDEN
NË PËRZIERJE

Viti	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2040
Sasia e HCFC të konsumuar Mt/vit*	98	98	98	98	98	70.8	60	55	50	45	27	23.8	0
Sasia e pakësuar e HCFC të importuar Mt/vit	0	0	0	0	0	27.2	10.8	5	5	5	18	3.2	23.8

* Në kuotën e konsumit vjetor llogariten sasi të importuara të HCFC-ve, jo vetëm HCFC-22, por HCFC të tjera dhe gjithashtu përzierjet që përmbajnë HCFC. Për periudhën vjetore 2015–2019 do të konsumohet e njëjta kuotë, prej 98 metrikë tonë në vit. Për periudhën vjetore 2025–2030 do të ulet me 2% në vit deri në kuotën 23,8 tonë. Mbas vitit 2030 parashikohet eliminimi i HCFC-së, duke lejuar një mesatare vjetore importi prej 2.5% për serviset për periudhën 2031–2039.

SHTOJCA 5
PËRDORIME LABORATORIKE DHE ANALITIKE TË SUBSTANCAVE TË
KONTROLLUARA

1. Përdorimet e mëposhtme të substancave të kontrolluara, përveç hidroklorofluorokarboneve, konsiderohen si përdorime thelbësore laboratorike dhe analitike:
  - a) përdorimi i substancave të kontrolluara, si një referencë apo standard:
    - për të kalibruar pajisje që përdorin substanca të kontrolluara,
    - për të monitoruar nivelet e emetimit të substancave të kontrolluara,
    - për të përcaktuar nivelin e mbetjeve të substancave të kontrolluara në mallra, bimë dhe produkte.
  - b) përdorimi i substancave të kontrolluara në studimet laboratorike toksikologjike;
  - c) përdorimi laboratorik në të cilin substancat e kontrolluara shndërrohen në një reaksion kimik si substanca të kontrolluara që përdoren si *feedstock*;
  - ç) përdorimi i metilit të bromurit në një laborator për të krahasuar efikasitetin e metilit të bromurit dhe

alternativat e tij;

d) përdorimi i tetraklurit të karbonit si një tretës për reagimet e bromizimit që përfshijnë N-bromosuccineimidet;

dh) përdorimi i tetraklurit të karbonit si agjent transferimi zinxhir në reaksionet e lira radikale të polimerizimit;

e) çdo përdorim tjetër laboratorik dhe analitik për të cilët nuk ka një alternativë tjetër të mundshme teknikisht dhe ekonomikisht.

2. Përdorimet e mëposhtme të të gjitha substancave të kontrolluara të tjera, përveç hidroklorofluorokarboneve, nuk konsiderohen si përdorime thelbësore laboratorike dhe analitike:

a) pajisjet e përdorura në laborator për ngrirje dhe ajër të kondicionuar, duke përfshirë pajisjet frigoriferike laboratorike të tilla si *ultracentrifuga*;

b) pastrimi, ripunimi, riparimi, apo rindërtimi i komponentëve elektronikë;

c) ruajtja e publikimeve dhe arkivave;

ç) sterilizimi i materialeve në një laborator;

d) çdo përdorim në arsim fillor ose të mesëm;

dh) si komponentë në sete eksperimentale kimie, në dispozicion për publikun e gjerë dhe jo të destinuara për përdorim në arsimin e lartë;

e) për qëllime pastrimi apo tharje, duke përfshirë heqjen e yndyrave nga qelqet dhe nga pajisje të tjera;

ë) për përcaktimin e hidrokarbureve, vajrave dhe yndyrave në ujë, tokë, ajër ose mbetje;

f) testimi i katranit në materialet për shtrimin e rrugëve;

g) për qëllime ligjore të marrjes së shenjave të gishtërinjve;

gj) testimi i lëndës organike në qymyr;

h) si një tretës në përcaktimin e cyanocobalamin (vitaminë B12) dhe bromur indeksi;

i) në metodat që përdorin tretjen selektive në substancat e kontrolluara përfshirë përcaktimin e cascarosides, ekstrakteve tiroide, dhe formimin e pikrates;

j) për tejperqendrimin e substancave kimike që do t'u nënshtrohen metodave kromatografike (për shembull kromatografi likuide e performancës së lartë (HPCL), kromatografi gazrash, (GC), kromatografi absorbuese, spektroskopi absorbuese atomike (AAS), spektroskopi plazmore (ICP), analizë fluoreshente me rreze X (*x-ray*));

k) për përcaktimin e indeksit të jodit në yndyrna dhe vajra;

l) ndonjë përdorim tjetër laboratorik dhe analitik, për të cilin ka një alternativë tjetër teknikisht dhe ekonomikisht të mundshme.

SHTOJCA 6 PËRDORIMET THELBËSORE TË HALONIT

Në kuptim të kësaj shtojce, do të zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

“Hapësirë normalisht e populluar”, një hapësirë e mbrojtur në të cilën është e nevojshme prezenca e njerëzve, në shumicën e kohës ose gjatë gjithë kohës, në mënyrë që pajisjet apo objekti të funksionojë siç duhet.

“Hapësirë normalisht jo e populluar”, një hapësirë e mbrojtur që është e populluar vetëm në periudha të kufizuara, veçanërisht gjatë mirëmbajtjes, dhe ku prania e vazhdueshme e njerëzve nuk është e nevojshme për funksionimin efektiv të pajisjeve ose të objektit.

Kategoria e pajisjes ose objektit	Qëllimi i përdorimit	Lloji i halonit
1. Në automjetet tokësore ushtarake	1.1 Për mbrojtjen e pjesëve të motorit	1301 1211 2402
	1.2 Për mbrojtjen e kabinës së ekuipazhit - sistem fiks	1301 2402
	1.3 Për mbrojtjen e kabinës së ekuipazhit - aparat portativ	1301 1211
2. Në anijet ushtarake në sipërfaqe	2.1 Për mbrojtjen e hapësirave të makinerive normalisht të populluara	1301 2402

	2.2 Për mbrojtjen e hapësirave të motorëve normalisht jo të populluara	1301 1211 2402
	2.3 Për mbrojtjen e ndarjeve elektrike normalisht jo të populluara	1301 1211
	2.4 Për mbrojtjen e qendrave të komandos	1301
	2.5 Për mbrojtjen e dhomave të pompave të karburantit	1301
	2.6 Për mbrojtjen e magazinave të lëngjeve të djegshme	1301 1211 2402
	2.7 Për mbrojtjen e avionëve në hangar dhe zonave të mirëmbajtjes	1301 1211
3.	Në nëndetëset ushtarake	3.1 Për mbrojtjen e hapësirave të makinerive 1301 3.2 Për mbrojtjen e qendrave të komandos 1301 3.3 Për mbrojtjen e hapësirave ku mbahen gjeneratorët me naftë 1301 3.4 Për mbrojtjen e dhomave/ndarjeve elektrike 1301
4.	Në avionë	4.1 Për mbrojtjen e hapësirave normalisht jo të populluara ku mbahen ngarkesa/ mallra 1301 1211 2402 4.2 Për mbrojtjen e kabinës së ekuipazhit 1211 2402 4.3 Për mbrojtjen e kabinës së hapur të motorit dhe njësive ndihmëse të energjisë 1301 1211 2402 4.4 Për të bërë cisternat e naftës inerte 1301 2402 4.5 Për mbrojtjen e mbledhëses së mbetjeve të tualetit 1301 1211 2402 4.6 Për mbrojtjen e ndarjeve ngjitur me cisternat e karburantit ose lëngjeve të tjera të ndezshme 1301 1211 2402
5.	Në pajisje naftë, gazi dhe petrokimike	5.1 Për mbrojtjen e hapësirave ku mund të lëshohet lëng ose gaz i djegshëm 1301 2402
6.	Në anije mallrash tregtare	6.1 Për të bërë inerte hapësira normalisht të populluara ku mund të lëshohet lëng ose gaz i djegshëm 1301 2402
7.	Në vendshërbimet e komandove të brendshme dhe komunikimeve thelbësore për sigurinë shtetërore	7.1 Për mbrojtjen e hapësirave normalisht të populluara – me sistem fiks 1301 2402 7.2 Për mbrojtjen e hapësirave normalisht të populluara – me aparat portativ 1211 7.3 Për mbrojtjen e hapësirave normalisht jo të populluara 1301 2402
8.	Në aerodrome dhe aeroporte	8.1 Për automjetet shpëtuese pas shpërthimit–aparat portativ 1211 8.2 Për mbrojtjen e avionëve në hangar dhe zonave të mirëmbajtjes – aparat portativ 1211
9.	Të tjera	9.1 Për shuarjen fillestare të zjarrit nga skuadra e zjarrfikëses, e nevojshme për sigurinë personale – aparat portativ 1211 9.2 Për mbrojtjen e individëve nga ushtria dhe policia – aparat portativ 1211

SHTOJCA 7
TEKNOLOGJITË E MIRATUARA TË SHKATËRRIMIT

Lloji i teknologjisë	Substanca të kontrolluara ²		Burime të holluara ³
	SK e grupeve I, II, IV, V dhe VII	Halonet në grupin 3	Shkumat
Efikasiteti i shkatërrimit dhe asgjësimit	99,99 %	99,99%	95 %
Furrë çimentoje	Miratuara ⁴	Nuk është miratuara	Nuk është e aplikueshme
Djegje me injeksion të lëngshëm	Miratuara	Miratuara	Nuk është e aplikueshme
Oksidim i gaztë / me tym	Miratuara	Miratuara	Nuk është e aplikueshme
Djegja e mbetjeve të ngurta urbane	Nuk është e aplikueshme	Nuk është e aplikueshme	Miratuara
Plasaritje me reaktor	Miratuara	Nuk është miratuara	Nuk është e aplikueshme
Djegje me furrë rrotulluese	Miratuara	Miratuara	Miratuara
Shkriarje me plazmë argoni	Miratuara	Miratuara	Nuk është e aplikueshme
Plazmë e frekuencave të radiove	Miratuara	Miratuara	Nuk është e aplikueshme
Plazmë mikrovale	Miratuara	Nuk është miratuara	Nuk është e aplikueshme
Plazmë nitrogjeni	Miratuara	Nuk është miratuara	Nuk është e aplikueshme
Dehalogjenimi katalitik me fazë gazi	Miratuara	Nuk është miratuara	Nuk është e aplikueshme
Reaktor me avull të tejnxehur	Miratuara	Nuk është miratuara	Nuk është e aplikueshme

² Substancat e kontrolluara që nuk janë të listuara këtu, do të shkatërrohen nga teknologji shkatërrimi, që konsiderohen më të pranueshme për mjedisin nuk sjellin shpenzime të tepërta. Substancat në këtë kategori i referohen substancave të kontrolluara të virgjëra, të rikuperuara dhe të riaftësuar.

³ Burimet e holluara i referohen substancave të kontrolluara të përfshira në matricën e një sendi të ngurtë, për shembull në shkumë.

⁴ Miratuara do të nënkuptojë “e miratuara nga Palët”.

SHTOJCA 8
FORMULARI I NJOFTIMIT TË IMPORTIT TË SUBSTANCAVE TË KONTROLLUARA

1. Emri dhe të dhënat e sipërmarrësit të licencuar:
2. Numri i licencës:
3. Nr. telefoni:
4. Emri dhe kodi tarifor për substancën ozonholluese që do të importohet:
5. Emri dhe kodi tarifor për produktin që përmban ose përdor substancën ozonholluese që do të importohet:
6. Formula kimike për substancën ozonholluese që do të importohet ose që përmbahet në produktin që do të importohet:
7. Sasia në kilogramë e substancës ozonholluese që do të importohet:
8. Sasia në kilogramë e substancës ozonholluese që përmbahet në njësinë e produktit që do të importohet:
9. Emri i shoqërisë tregtare nga do të blihet substanca ozonholluese dhe të dhënat e saj:
10. Adresa (shteti, qyteti, rruga, nr. etj.):
11. Telefoni:
12. Fax:
13. Qëllimi i përdorimit të substancës ozonholluese:
14. Data e njoftimit:

Personi i autorizuar
Emër mbiemër
(firma, vula)

SHTOJCA 9
TË DHËNAT PËR TËU RAPORTUAR NË PËRPUTHJE ME KREUN XI

1. Çdo prodhues referuar kreut XI, duhet të raportojë për:
  - a) sasinë totale të çdo substance të listuar në shtojcat 1 dhe 2, që ai ka prodhuar në Republikën e Shqipërisë, identifikimin kategorive kryesore të përdorimit në të cilën substance përdoret;
  - b) sasinë e çdo substance të listuar në shtojcat dhe kur është e zbatueshme, në shtojcën 1, kur është e zbatueshme në shtojcën 2 që ka vendosur në tregun e Republikës së Shqipërisë, duke specifikuar në mënyrë të ndarë sasi të vendosura në treg për përdorime të *feedstock*, eksportet e drejtpërdrejta, duke prodhuar doza të matura të inhalatorëve për shpërndarjen e përbërësve farmaceutikë, përdorimit në pajisjeve ushtarake dhe përdorimit në gravurën e materialit gjysmëpërçues apo pastrimin me avull kimik brenda sektorit të prodhimit gjysmëpërçues;
  - c) sasi të çdo substance të listuar në shtojcat të cilat janë ricikluar, rigjeneruar dhe shkatërruar, respektivisht;
    - ç) çdo rezervë të mbajtur në fillim dhe në fund të periudhës së raportimit.
2. Çdo importues referuar kreut X, duhet të raportojë, për:
  - a) sasinë e çdo substance të listuar në shtojcën 1 dhe kur është e zbatueshme në shtojcën 2, që ka importuar në Republikën e Shqipërisë, identifikimin e kategorive kryesore të përdorimit në të cilën substanca përdoret duke specifikuar në mënyrë të ndarë sasi të vendosura në treg për shkatërrim, për përdorim *feedstock* eksportet e drejtpërdrejta, duke prodhuar doza të matura të inhalatorëve për shpërndarjen e përbërësve farmaceutikë, përdorimit në pajisje ushtarake dhe përdorimit në gravurën e materialit gjysmëpërçues apo pastrimin me avull kimik brenda sektorit të prodhimit gjysmëpërçues;
  - b) sasi të çdo substance të listuar në shtojcat 1 dhe 2, të cilat janë ricikluar, rigjeneruar dhe shkatërruar respektivisht;
  - c) çdo rezervë të mbajtur në fillim dhe në fund të periudhës së raportimit.

3. Çdo eksportues, referuar kreut XII, duhet të raportojë, për:
  - a) sasi të çdo substance të listuar në shtojcat 1 dhe 2, që ka eksportuar nga Republika e Shqipërisë, përveç riciklimit, rigjenerimit ose shkatërrimit;
  - b) çdo sasi të çdo substancë të listuar në shtojcat 1 dhe 2, që ka eksportuar nga Republika e Shqipërisë për t'u ricikluar, rigjeneruar dhe shkatërruar, respektivisht.
4. Çdo sipërmarrje e përmendur në kreun XII do të raportojë, për:
  - a) sasi të çdo substance të listuar në shtojcat 1 dhe 2 të shkatërruar, duke përfshirë edhe sasinë e atyre substancave që gjenden në produkte ose pajisje;
  - b) çdo rezervë e çdo substance të listuar në shtojcat 1 dhe 2, në pritje për t'u shkatërruar; duke përfshirë edhe sasinë e atyre substancave që gjenden në produkte ose pajisje;
  - c) teknologjitë e përdorur për shkatërrimin e substancave të listuara në shtojcat 1 dhe 2.
5. Çdo sipërmarrje e përmendur në kreun XI, duhet të raportojë për sasi të çdo substance të listuar në shtojcën 1, të përdorur si *feedstock*:
6. Çdo sipërmarrje e përmendur në kreun XI, duhet të raportojë, për:
  - a) kategorinë e produkteve ose të pajisjeve që përmbajnë substance të listuara në shtojcat 1 dhe 2;
  - b) numrin e njësisve;
  - c) çdo sasi të çdo substance të listuar në shtojcat 1 dhe 2, të përfshira në produkte ose pajisje.